

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 1 беті

Өзіндік жұмыс үшін әдістемелік ұсыныстар

Пән	Фармакология
Код	Farm 2206
БББ	6B10111- «Қоғамдық денсаулық »
Оқу сағаттарының/ кредиттерінің саны	150/5
Курс, семестр	2/4
Білім алушылардың өзіндік жұмыстары	100

2024-2025

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 2 беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар жұмыс бағдарламасына (силлабусқа) «Қоғамдық денсаулық» сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 11 « 10 » 06 2024ж.

Кафедра меңгерушісі, ф.ғ.к., профессор м.а.

Тоқсанбаева Ж.С.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 3 беті

БӨЖ №1

1. Тақырыбы: Жалпы рецептура. Қатты және жұмсақ дәрілік түрлер

2. Мақсаты:

- рецептерді жазу, ережелерін игеру, рецептуралық жазылымдарын құрастыру және рецептерді безендірудің ұстанымдарын игеру.
- таблеткаларға, ұнтақтарға, дражелерге, гранулаларға, пиллюляларға, спансулаларға рецептерді жазу, қатты дәрілік түрлерде дәрілердің дозалары мен концентрацияларын есептеу. Сұйық дәрілік түрлерді рецептерде жазу ережелерін.
- дәрілерді қолданудың әдістері мен дәрілік түрді тандап алудың жалпы ұстанымдарымен таныстыру
- дәрілердің дозасы мен концентрациясына есептеу жүргізуді білу.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Рецепт, дәрігерлік қызметтегі негізгі құжат.
2. Рецепт, оның құрылымы, рецептуралық бланкілердің түрлері.
3. Рецепттердің, құрылуы жазылу ережелері және дәріханадан босатылуының жалпы тәртібі.
4. Рецептте дәрілерді жазу ережесі, берілетін қысқартулар.
5. Улы, күшті әсерлі, наркотикалық дәрілердің жіберу нормалары.
6. Қатты, жұмсақ, сұйық дәрілік түрлер туралы түсінік, жіктелуі.
7. Жаңа дәрілік құралдарды босатуды регламенттеуші мемлекеттік органдар.
8. Мемлекеттік және халықаралық фармакопея, мазмұны және тағайындалуы.

Қатты дәрілік түрлер.

Рецепт түрінде жазу және улы заттардың дозасын тексеру:

1. 0,025г эфедрин гидрохлоридінің (Ephedrine hydrochloridum) 12 ұнтағына жазыңыз. 1 ұнтақтан күніне 2 рет
2. Оймақгүл жапырақтарының ұнтақтары 0,2 12 дозада бер. 1 ұнтақтан күніне 3 рет.
3. Атропин сульфатының 0,0015 папаверин гидрохлоридінен фенобарбиталдан тепе-тең 0,2. Ұнтақ болғанға дейін араластыр. 10 дозада бер. 1 ұнтақтан күніне 3 рет.
4. 0,03 этилморфин гидрохлоридінің және 0,05 димедролдың 10 ұнтағын жазыңыз. Ішке қабылдау үшін, 1 ұнтақтан күніне 4 рет.
5. 0,01 эриниттің 50таблеткасы. Ішке 1 таблеткадан күніне 2 рет.
6. 0,001 дексаметазонның 50 таблеткасы. Ішке 1 таблеткадан күніне 3 рет.
7. 0,05 диазолиннің 20 дражесі. Ішке 1 дражеден тамақтан соң күніне 2 рет.
8. 0,15 рифампициннің 40 ұнтағы желатинді капсулаларда. Ішке 2 капсуладан тамақ алдында күніне 2 рет.

Жұмсақ дәрілік түрлер:

1. Құрамында 5% левомецетині бар бар 50,0 пастаны ашық түрде жазыңыз. Дәкеге жағып, зақымдалған жер үшін.
2. Эритромициннің официналды жағар майы 10,0. Көз жағар майы.
3. Құрамында 20% натрий сульфацилі бар 1:9 қатынасындағы ланолин және вазелиндегі 10,0 жағар май. Көз жағар май.
4. 0,5 левомецетині бар 20 тік ішекті суппозиторийді ашық түрде жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 1 рет қолдану.
5. «Анузолдың 10 официналды суппозиториін жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 2 рет.
6. 50,0 жай қорғасын пластырын жазыңыз. Жеңіл түрде жылытып, дәкеге жағып, терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 4 беті

7. 20,0 г 10% желе «Солкосерилына» рецепт жазу. Терінің зақымдалған аймағына тәулігіне 2 рет жағу үшін.
8. 25,0 г гепарин жағылмасына жазу. Терінің зақымдалған аймағына жағу үшін. Күніне 3 рет.
9. 5,0 г 0,5% преднизолон жағылмасына жазу. Терінің зақымдалған аймағына жағу үшін, күніне 2 рет.
10. 10,0 г «Пиносол» жағылмасына жазу. Мұрынның шырышты қабатына күніне 3 рет.
11. 30,0 г «Кандибене» кремiне жазу. Терінің зақымдалған аймағына жағу үшін, тәулігіне 3 рет.
12. 0,05 индометациннен тұратын 10 официналды суппозиторий жазып беріңіз. 1 суппозиторийден күніне 2 рет тік ішекке енгізуге.
13. Официналды 10 «Цефекон» суппозиторийлерін жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 2 рет тік ішекке енгізу.
14. Мөлшері 0,005 омнопоннан тұратын 10 ректалды суппозиторий жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 2 рет тік ішекке.
15. Құрамында 0,04г трихомонацид бар 10 вагиналды суппозиторий жазыңыз. 1 суппозиторийден қынапқа күніне 2 рет енгізуге.
16. Құрамында 15 мл скипидар, 15 мл хлороформы бар және 10 мл метилсалицилаттан тұратын линиментке рецепт жазыңыз. Ысқылау үшін.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Қатты дәрілік түрлер.

Вариант – 1

1. 12 ұнтақ рауғаш тамырынан (Radix Rhei) 0,5г-нан. 1 ұнтақтан түнге қарай белгілеу.
2. «Цитрамон» («Citramonum») 12 таблеткасына рецепт жазыңыз. 1 таблеткадан бас ауырғанда.
3. Құрамында 0,05 г аскорбин қышқылы (Acidum ascorbinicum), 0,002 г рибофлавин (Riboflavinum) және 0,2 г глюкозасы (Glucosum) бар ұнтағына жазыңыз. 1 ұнтақтан күніне 3 рет.
4. 0,1 г диазолиннің 30 дражесіне (Diazolinum) жазыңыз. 1 дражеден күніне 2 рет белгілеңіз.
5. 50 г натрий гидрокарбонатын (Natrii hydrocarbonas) таңертең және кешке тамақ шаю үшін. Алдын- ала 1 шай қасық ұнтақты 1стакан жылы суда еріту. Тамақ шаю үшін.

Вариант – 2

1. 0,025г эфедрин гидрохлоридінің (Ephedrini hydrochloridum) 12 ұнтағына жазыңыз. 1 ұнтақтан күніне 2 рет.
2. Құрамында 1 г бор қышқылы (Acidum boricum) мен 25 г мырыш тотығы (Zinci oxydum), 40г талькы (Talcum) бар ұнтаққа рецепт жазыңыз. Себу үшін белгілеу.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 5 беті

3. 0,5г магний тотығының (Vagnesii oxydum) 10 ұнтағына рецепт жазыңыз. 1 ұнтақтан тамақтан кейін.
4. 0,5 г норсульфазолдың (Norsulfazolum) 20 таблеткасына рецепт жазыңыз. Күніне 2 таблеткадан 4 рет.
5. 0,025г (Diprazinum) дипразиннің 20 дражесіне рецепт жазыңыз. 1 дражеден күніне 2 рет.

Жұмсақ дәрілік түрлер

Вариант – 1

1. 20 г паста құрамында 5% цинк тотығы (Zinci oxydum). Терінің зақымдалған аймағына таңертең және кешке.
2. 40 г 10% ихтиол жағылмасы (Unguentum Ichthyoli). Терінің зақымдалған аймағына түнге қарай.
3. Құрамында 0,25 левомецетині бар (Laevomycetinum) 10 суппозиторияға жазу. Түнге қарай 1 суппозиториядан.
4. Құрамында 5 гр анестезина (Anaesthesinum) бар 10 г тальк (Talcum) және крахмал (Amylum), жалпы көлемі 50 г пастаға. Терінің зақымдалған аймағына таңертең және кешке.
5. 30 г цинк жағылмасы (Unguentum Zinci). Терінің зақымдалған аймағына жағу үшін.

Вариант – 2

1. 0,3 гр құрамында дерматолы бар (Dermatolum) 10 ректальды суппозитория. 1 суппозиториядан түнге белгілеу.
2. Құрамында 0,5% гидрокортизон бар (Hydrocortisonum) 10 гр көз жағылмасы. Оң көздің қабақ астына түнге қарай.
3. Құрамында 25% висмут нитратының негізінің (Bismuthi subnitrates) 40 гр пастасына. Терінің зақымдалған аймағына жағу үшін.
4. Құрамында 1% неомицин сульфаты бар 20 гр жағылмасы (Neomycini sulfas) . Терінің зақымдалған аймағына жағу.
5. 3% 50 гр апилак жағылмасы (Apilacum). Терінің зақымдалған

БӨЖ №2

1. Тақырыбы: Жалпы рецептура. Сұйық дәрілік түрлер.

2. Мақсаты:

- рецептерді жазу, ережелерін игеру, рецептуралық жазылымдарын құрастыру және рецептерді безендірудің ұстанымдарын игеру.
- таблеткаларға, ұнтақтарға, дражелерге, грануларға, пилюляларға, спансуларға рецептерді жазу, қатты дәрілік түрлерде дәрілердің дозалары мен концентрацияларын есептеу. Сұйық дәрілік түрлерді рецептерде жазу ережелерін.
- дәрілерді қолданудың әдістері мен дәрілік түрді таңдап алудың жалпы ұстанымдарымен таныстыру
- дәрілердің дозасы мен концентрациясына есептеу жүргізуді білу.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Рецепт, дәрігерлік қызметтегі негізгі құжат.
2. Рецепт, оның құрылымы, рецептуралық бланкілердің түрлері.
3. Рецепттердің, құрылуы жазылу ережелері және дәріханадан босатылуының жалпы тәртібі.
4. Рецептте дәрілерді жазу ережесі, берілетін қысқартулар.

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 6 беті

5. Улы, күшті әсерлі, наркотикалық дәрілердің жіберу нормалары.
6. Қатты, жұмсақ, сұйық дәрілік түрлер туралы түсінік, жіктелуі.
7. Жаңа дәрілік құралдарды босатуды регламенттеуші мемлекеттік органдар.
8. Мемлекеттік және халықаралық фармакопея, мазмұны және тағайындалуы.

Рецепт түрінде жазу:

Сұйық дәрілік түрлер:

1. 10% бриллиант көгінің 10 мл спиртті ерітіндісін. Терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.
2. 1: 5000 500 мл фурациллин ерітіндісін. Жарақатты жуу үшін.
3. 3% 150 мл натрий бромидінің ерітіндісін. Ішке 1 ас қасықтан тәулігіне 3 рет.
4. Майсана майының (Oleum Ricini) 30 мл-нен тұратын 200 мл эмульсия. Ішке үш қабылдауға.
5. 0,5%гидрокортизон ацетатының 10 мл суспензиясы. Көз тамшылары 1-2 тамшыдан әр 4 сағат сайын.
6. 6,0 жалынгүл шөбінен тұратын 180 мл тұнба. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
7. Итжидек тұндырмасы 10 мл. Ішке 10 тамшыдан күніне 2 рет.
8. Жалбыз тікен (Althaea) 20 мл сұйық экстрактысы. Ішке 20 тамшыдан күніне 2 рет.
9. Адонизид 15 мл. Ішке 15 тамшыдан күніне 2-3 рет.
10. 0,45 ақ мия шөбінен (Thermopsis) 180 мл тұнбадан және 0,2 кодеин фосфатынан тұратын микстура. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
11. 20% 2 мл камфора ерітіндісінің 10 ампуласы. Тері астына енгізу үшін 2 мл –ден тәулігіне 2 рет. Енгізер алдында ампуланы жылыту.
12. Әр құтыдағы 250 000 ӘБ бензилпенициллин натрий тұзының 40 құтысы. Тәулігіне 6 рет бұлшықетке енгізу үшін, алдын-ала құтының құрамын 3 мл 0,5% новокаин ерітіндісінде еріту керек.
13. 0,9% натрий хлоридының стерильды 500 мл ерітіндісі. Тері астына енгізу үшін.
14. 10 мл 0,5% гидрокортизонның суспензиясы. 2 тамшыдан 2 көзге күніне 2 рет.
15. Құрамында 3 дерматолы және қайыны 9,4 мл майсана майы бар линимент. Терінің зақымдалған жеріне тәулігіне 2 рет белгілеу.
16. 30 мл 5% стрептоцид линименті терінің зақымдалған жеріне жағу.
17. 50 мл 5% синтомицин линименті терінің зақымдалған жеріне жағу.
18. 10 мл 0,1% нафтизин ерітіндісін жазып беріңіз Мұрынға 3 тамшыдан күніне 3 рет тамызуды белгілеңіз.

Есепті шығару:

1. 1:5000 қатынасында фурациллин ерітіндісі дайындалды. Процент бойынша концентрациясын есептеңіз.
2. Ішке қабылдау үшін 180 мл 2% натрий бромидінің ерітіндісі жазылды. Бұл ерітіндіні дайындау үшін қанша натрий бромиді және су алу керек.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 7 беті

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Сұйық дәрілік түрлер

Вариант – 1

1. Құрамында 200 мл 3% натрий бромиді және 10 мл шүйгіншөп тұндырмасы бар микстура. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
2. Құрамында 6,0 жалынгүл шөбінің тұнбасынан және 4,0 калий бромидтен тұратын микстура. 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
3. 40 мл 10% камфораның спиртті ерітіндісін жазып, теріні тазалауға тағайындаңыз.
4. 20 мл 0,125% эргокальциферолдың майлы ерітіндісін жазып беріңіз. Балаға күніне 2 тамшыдан ішуге тағайындаңыз.
5. 50 мл 5% синтомицин линименті терінің зақымдалған жеріне жағу.

Вариант – 2

1. Құрамында 6 мл сұйытылған тұз қышқылы және 4,0 пепсині бар 200 мл микстураны жаз. 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
2. 500мл официнальды аммиак ерітіндісін жазып беріңіз. Хирургиялық бөлімшеге.
3. 10 мл 0,1% нафтизин ерітіндісін жазып беріңіз Мұрынға 3 тамшыдан күніне 3 рет тамызуды белгілеңіз.
4. 10 мл 1% ментолдың майлы ерітіндісін мұрынға 3 тамшыдан күніне 2 рет тамызуга жазып беріңіз.
5. 0,45 ақ мия шөбінен (Thermopsisidis) 180 мл тұнбадан және 0,2 кодеин фосфатынан тұратын микстура. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.

БӨЖ №3

1. Тақырыбы: Жалпы рецептура. Егуге арналған дәрілік құралдар. Әртүрлі дәрілік түрлер.

2. Мақсаты: рецепт және рецепт жазбасын құрастырудың негізгі қағидаларымен таныстыру; дәрілік құралдардың ағзаға тигізетін фармакологиялық әсері негізделген жалпы заңдылықтарды білім алушыларға үйрету.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

1. Рецепт, дәрігердің маңызды құжаттарының бірі.
2. Рецепт, оның құрылымы, рецептуралық бланкілердің түрлері.
- 3.Рецептердің жазылу ережелері. Рецепттердің дұрыс құрастырылуының, жазылуының жалпы ережесі және дәріханадан босатылуы.
4. Егуге арналған дәрілік түрлерАйырмашылығы мен ерекшеліктері.
5. Улы, күшті әсерлі, наркотикалық, естен айыру дәрілерінің жазылуы ережесінің ерекшеліктері.
6. Инъекцияға арналған дәрілік түрлер. Қойылатын талаптар.
7. Жазылу түрлері: ампулада, флаконда, реттік мөлшерін есептеу.
8. Әр түрлі дәрілік түрлер. Көз пленкалары. Аэрозольдар. Жазылу түрлері.
9. Сығындылар. Анықтамасы. Консистенция бойынша жіктелуі. Жазу түрлері.
- 10 Жаңа галенді дәрілер. Анықтама жазу түрлері.

Рецепт түрінде жазу:

1. Құрамында 10мл «Панангин» ерітіндісі бар 5 ампула жазыңыз. Тамырға 500 мл 5% глюкоза ерітіндісіне араластырып күніне 1 рет енгізуге.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 8 беті

2. Құрамында 100мг «Кетанал» 2мл ерітіндісі бар 10 ампула жазыңыз. Бұлшық етке енгізуге белгілеңіз.
3. Сальбутамолдың 10 мл (200 доза) аэрозолын жазыңыз. Бронх демікпесінің ұстамасы кезінде 1 ингаляциядан қолдануға тағайындаңыз.
4. **Орындау түрі:** презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Whatsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз
6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай
7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша
8. **Бақылау:**

вариант -1

1. 10 ампула 1% димедрол ерітіндісін жазыңыз. Бұлшық етке 2 мл күніне 1 рет еуге белгілеңіз.
2. 10 ампула 2,4 % эуфиллин ерітіндісін жазыңыз. Бұлшық етке 2 мл күніне 1 рет еуге белгілеңіз.
3. Әр құтыдағы 250 000 ӘБ бензилпенициллин натрий тұзының 40құтысы. Тәулігіне 6 рет бұлшық етке енгізу үшін, алдын-ала құтының құрамын 3 мл 0,5% новокаин ерітіндісінде еріту керек.
4. 0,9% натрий хлоридының стерильді 500 мл ерітіндісі. Тамырға тамшылатып енгізу үшін.

Есепті шығару:

- 1.Ішке қабылдау үшін 180 мл 2% натрий бромидінің ерітіндісі жазылды. Бұл ерітіндіні дайындау үшін қанша натрий бромиді және су алу керек.
2. Суксаметоний йодидінің (дитилин) трахеяның инкубациясын және қаңқа ұлпаларын босаңсыту үшін хирургиялық операцияларда күре тамырға енгізеді; алғашқы мөлшері 2 мг/кг. Оның әсері біткен соң екі есе аз мөлшерін қайталап енгізеді. Препараттың шығарылу түрі. 5 мл 2% ампулада. 70 кг-дық науқасқа қанша мг дәріні енгізу керек, алғашқы және қайталау кезінде енгізу керек?

вариант-2

1. 10 ампула 2мл 20% камфора ерітіндісін жазыңыз. Тері астына 2 мл күніне 2 рет еуге белгілеңіз. Егудің алдында ампуланы жылыту керек.
2. 10 ампула 2мл 25 % анальгин ерітіндісін жазыңыз. Бұлшық етке 2 мл күніне 2 рет еуге белгілеңіз.
3. Әр құтыдағы 250 000 ӘБ бензилпенициллин натрий тұзының 40құтысы. Тәулігіне 6 рет бұлшық етке енгізу үшін, алдын-ала құтының құрамын 3 мл 0,5% новокаин ерітіндісінде еріту керек.
4. 0,9% натрий хлоридының стерильді 500 мл ерітіндісі. Тамырға тамшылатып енгізу үшін.

Есепті шығару:

- 1.Ішке қабылдау үшін 180 мл 2% натрий бромидінің ерітіндісі жазылды. Бұл ерітіндіні дайындау үшін қанша натрий бромиді және су алу керек.
2. Суксаметоний йодидінің (дитилин) трахеяның инкубациясын және қаңқа ұлпаларын босаңсыту үшін хирургиялық операцияларда күре тамырға енгізеді; алғашқы мөлшері 2 мг/кг. Оның әсері біткен соң екі есе аз мөлшерін қайталап енгізеді. Препараттың

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 9 беті

шығарылу түрі. 5 мл 2% ампулада. 70 кг-дық науқасқа қанша мг дәріні енгізу керек, алғашқы және қайталау кезінде енгізу керек?

БӨЖ №4

1. Тақырыбы: Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Анестезия, оның түрлері.
2. Жергілікті анестетиктердің жіктелуі.
3. Анестетиктерге қойылатын негізгі талаптар.
4. Орналасуы мен әсер ету механизмі.
5. Анестетиктердің салыстырмалы сипаттамасы және анестезияның әр түрінде қолданылуы. Қолдану ерекшеліктері. Ұзақ әсер ететін дәрілер.
6. Жергілікті анестетиктердің жанама және улы әсерлері, олардың алдын-алу.
7. Бырыстырғыш дәрілер, жіктелуі.
8. Негізгі әсерлері мен әсер ету механизмі
9. Органикалық және бейорганикалық бырыстырғыш дәрілердің салыстырмалы сипаттамасы.
10. Қолдану көрсеткіші және жанама әсерлері.
11. Бүркеуші, сіңіруші заттар. Әсер ету принципі. Қолданылуы.
12. Тітіркендіруші дәрілер. Анықтамасы. Қолданылуы.
13. Тітіркендіруші дәрілердің емдік әсерінің негізі. Теріге шырышты қабатқа әсері және ол кезде пайда болатын рефлекстердің маңызы.
14. Тітіркендіретін дәрілердің сипаттамасы. Олардың қолданылуы.

Бағдарлама бойынша препараттар: тетракаин (дикаин), бензокаин (анестезин), пиромекаин, прокаин (новокаин), ксикаин (лидокаин), артикаин (ультракаин), тримекаин, бупивакаин, танин, емен қабығының қайнатпасы, висмуттың негізгі нитраты, өсімдік тектес бырыстыратын дәрілер, крахмал шырышы, активтелген көмір, аммиак ерітіндісі, ментол, қыша.

Дозасын білуге тиіс препараттар: лидокаин, новокаин.

Рецепт түрінде жазу:

1. Инфильтрациялық анестезияға арналған дәрі.
2. Жұлын ми анестезиясында қолданылатын дәрі.
3. Терминалды анестезия үшін қолданатын дәрі.
4. Ректальды балауыз түріндегі анестетик.
5. Анестезияны бар қиыстырылған препарат.
6. Ауыз қуысының шырышты қабатының қабынуында қолданатын препарат.
7. Асқазан ауырсынуында қолданатын бүркейтін препарат.
8. Улануда қолданатын сіңіруші препарат.
9. Метеоризмде қолданылатын препарат.
10. Жүрек тамырларды рефлекторлы кеңейтетін, жергілікті қолданғанда шырышты қабықтардың тамырларын тарылтатын тітіркендіргіш дәрі.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 10 беті

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Вариант – 1

1. Беттік анестезияда қолданылатын дәрілерді атаңыз.
2. Лидокаин мен новокаинге салыстырмалы сипаттама
3. Инфильтрациялық анестезияда қолданылатын дәріге рецепт жазыңыз

Вариант – 2

1. Тітіркендіретін дәрілерді атаңыз.
2. Танин және висмуттың негіздік нитратына салыстырмалы сипаттама.
3. Метеоризмге қоладанылатын препаратқа рецепт жазыңыз.

БӨЖ №5

1. Тақырыбы: Ұйықтататын дәрілер. Эпилепсияға қарсы, паркинсонизмге қарсы дәрілер

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырмалар:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Ұйқы физиологиясы. Ұйқы бұзылысының түрлері.
2. Ұйықтататын дәрілердің жіктелуі.
3. Ұйықтататын дәрілердің әсер ету механизмі. Ұйқы құрылымына әсер етуі.
4. Эффектінің даму жылдамдығы, ұзақтығы, әсерінен кейінгі әсері, кумуляция қабілеті бойынша салыстырмалы сипаттамасы, ұйқысыздықтың әр түрлі түрінде қолданылуы, дәріге тәуелділіктің даму мүмкіндігі, үйренгіштік.
5. Эпилепсия, эпилепсияға қарсы дәрілердің фармакологиялық қасиеттері. Эпилепсия жиілігіне және ауырлығына әсері. Алдын алу мақсатында қолдану ерекшеліктері.
6. Үлкен және кіші тырысу ұстамаларында, эпилепсиялық статуста қолданылатын дәрілер. Қиыстырылған терапия.
7. Паркинсонизм. Аурудың себептері және емдеудің негізгі негіздері.
8. Паркинсонизмге қарсы дәрілердің жіктелуі. Паркинсонизмге қарсы қолданылатын дәрілердің фармакологиялық, қолдану ерекшеліктері.

Тақырып бойынша препараттар: нитразепам, диазепам, этосуксимид, карбамазепин, натрия вольпроат, леводоба, мадопар.

Дозасын білуге қажет препараттар: нитразепам, бромизовал, фенобарбитал, леводоба.

Рецепт түрінде жазу:

1. Күшті ұйықтататын әсер көрсететін бензодиазепин тобындағы препарат.
2. Ұйқы құрамына аз әсер ететін ұйықтататын дәрі.
- 3.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 11 беті

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Бензодиазепиндік рецепторлардың агонистерінің дозасы артып кеткенде қолданылатын препарат.
2. Фенобарбиталдың жанама әсерлері.

БӨЖ №6

1. Тақырыбы: Наркотикалық анальгетиктер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырмалар.

Сұрақтарға жауап беру:

1. Дәріге тәуелділік туғызатын дәрілік құралдар.
2. Дәрілік тәуелділіктің түрлері.
3. Наркотикалық анальгетиктер әсер ету механизмі.
4. Наркотикалық анальгетиктермен улануды емдеу негіздері және клиникасы.

Тақырып бойынша препараттар: Морфин, промедол, фентанил, налоксон, омнопон, пентазоцин.

Дозасын білуге қажет препараттар Морфин, промедол, фентанил.

Рецепт түрінде жазу:

1. Миокард инфарктысы кезінде қолданылатын анальгетик
2. Туу ауырсынуын қойдыратын анальгетик.
3. Морфинмен уланғанда қолданылатын антагонист
4. Нейролептоанальгезияда қолданылатын қысқа әсерлі анальгетик.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Ноцицептивті және антиноцицептивті жүйе. Рецепторлары.
2. Наркотикалық анальгетиктердің жанама әсерлері.
3. Наркотикалық анальгетиктермен уланғанда қолданылатын опиатты рецепторлардың антагонистері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41/	
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 12 беті

БӨЖ №7

1. Тақырыбы: Наркотикалық емес анальгетиктер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырмалар:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Бейопиоидты (бейнаркотикалық) орталық әсерлі анальгетиктер (парааминофенол туындылары).
2. Әсер ету механизмі аралас анальгетиктер (опиоидты + бейопиоидты).
3. Бейнаркотикалық анальгетиктер антипиретиктердің әсер ету механизмі, олардың фармакологиялық сипаттамасы.

Тақырып бойынша препараттар: ацетилсалицил қышқылы, парацетамол, индометацин, ибупрофен, диклофенак натрий.

Дозасын білуге қажет препараттар: индометацин, диклофенак натрий, парацетамол

Рецепт түрінде жазу:

1. Ыстық түсіретін эффектісі бар анальгетик
2. Невралгия кезінде қолданылатын анальгетик.
3. Бас ауырғанда қолданылатын дәрі
4. Ревматизмге қарсы дәрі, салицилат туындысы
5. Буын және бұлшық ет ауырсынуында қолданылатын дәрі.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Опиоидты емес анальгетиктердің фармакологиялық эффектілері..
2. Опиоидты емес анальгетиктердің жанама әсерлері.

БӨЖ №8

1. Тақырыбы: Дәріге тәуелдікті туындататын дәрілер.

2.Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

Тапсырма:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Дәріге тәуелділік туғызатын дәрілік құралдардың топтары.
2. Анальгетиктер тобынан дәрілік тәуелділікті туғызатын құралдарды атаңыз.
3. Дәрілік тәуелділіктің түрлері.

Тақырып бойынша препараттар: морфин, промедол, омнопон, диазепам, финезепам, медазепам, хлордиазепоксид.

Дозасын білуге қажет препараттар: морфин, промедол, омнопон, диазепам.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 13 беті

Рецепт түрінде жазу:

1. Үлкен дозада ұйықтататын әсерді көрсететін транквилизатор
2. Ұзақ әсерлі нейролептик
3. Күндізгі транквилизатор
4. Маникальды қозуды басатын дәрі
5. Невротикалық жағдайларды емдеуге арналған дәрі.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма" модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Тест тапсырмалары:

1. Дәріге тәуелділік тудыратын препарат
 - А) бромгексин
 - Б) стоптуссин
 - В) тусупрекс
 - Г) либексин
 - Д) морфин
2. Наркотикалық анальгетиктерді ұзақ қолданғанда пайда болады:
 - А) диспепсия
 - Б) аллергия
 - В) үйренгіштік, дәріге тәуелділік, эйфория
 - Г) дисбактериоз
 - Д) ұйқысыздық

БӨЖ №9

1. Тақырыбы: Гемопозгге әсер ететін дәрілер. Эритропозгге әсер ететін дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырма:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Эритропоззды қуаттандыратын дәрілер. Жіктелуі.
2. Гипохромды анемияда қолданылатын дәрілер.
3. Эритропоззды тежейтін дәрілер. Фармакологиялық қасиеттері.
4. Кобальт препараттарын қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.
5. Гиперхромды анемияда қолданылатын дәрілер. Фармакологиялық қасиеттері.

Тақырып бойынша препараттар: ферроплекс, ферро-градумед, феррум-лек, коамид, фолькышқылы, цианкобаламин (витамин В¹²).

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 14 беті

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозасын білуге қажет препараттар: ферроплекс, ферро-градумед, феррум-лек, коамид, фоль қышқылы.

Рецепт түрінде жазу:

1. Анемияны емдеуге арналған ІІ-ші буындағы темір препараты
2. Пернициозды анемияны емдеуге арналған дәрі.
3. Макроцитарлы анемияны емдеу үшін қолданылатын дәрі
4. Темір препараттарымен улануда қолданылатын антидот

БӨЖ №10

1. Тақырыбы: Гемопоззге әсер ететін дәрілер. Лейкопоззге әсер ететін дәрілер

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

Сұрақтарға жауап беру:

1. Лейкопоззды қуаттандыратын дәрілер.Жіктелуі
2. Лейкопоззды тежейтін дәрілер.
- 3.Лейкопоззды қуаттандыратын дәрілер. Фармакологиялық қасиеттері. Қолданылуы. Жанама әсерлері

Тақырып бойынша препараттар: тималин, тактивин,натрий нуклеинаты, молграмостим, меркаптопурин, миелосан, допан.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозасын білуге қажет препараттар: молграмостим, меркаптопурин, миелосан, допан.

Рецепт түрінде жазу:

1. Лейкопоззды қуаттандыратын синтетикалық дәрі
2. К витаминінің синтетикалық аналогы.

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 15 беті

БӨЖ №11

1. Тақырыбы: Гемостазға әсер ететін дәрілер. (Антикоагулянттар. Антиагреганттар. Фибринолитиктер).

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Антиагреганттардың жіктелісі әсер ету механизмі.
2. Антикоагулянттардың жіктелісі әсер ету механизмі.
3. Фибринолиздік дәрілердің қолдану көрсеткіші.
4. Фибринолиздік дәрілердің жіктелісі.
5. Фибринолиздің ингибиторы. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.

Тақырып бойынша препараттар: Гепарин, этил бискумацитаты (неодиккумарин), Варфарин, ацетилсалицил қышқылы (аспирин), дипиридамол (курантил)

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма" модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (WhatsApp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозасын білуге қажет препараттар: Гепарин, курантил, варфарин, ацетилсалицил қышқылы.

Рецепт түрінде жазу:

1. Бейтікелей әсерлі антикоагулянт.
2. Жаңа тромбты ерітетін дәрі.
3. Тромбоциттердің агрегациясын төмендететін дәрі.

БӨЖ №12

1. Тақырыбы: Гемостазға әсер ететін дәрілер (қан тоқтататын дәрілер).

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

1. Қанның ұюын жоғарылататын заттар.
2. Қан кетуді тоқтатуға ықпал ететін заттар.
3. Аминокапрон қышқылының әсер ету механизмі.
4. Гемостатикалық жөкелер (губкалар) қолдану көрсеткіштері.

Тақырып бойынша препараттар: Тромбин, гемостатикалық губкалар, викасол, желатин, фибриноген, аминокапрон қышқылы, транексам қышқылы.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма" модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады,

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 28 беттің 16 беті
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		

қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозасын білуге қажет препараттар: аминакапрон қышқылы, транексам қышқылы, викасол желатин

Рецепт түрінде жазу:

1. Үлкен қан кетудегі дәрі.
2. Антифибринолитикалық зат.
3. Гепариннің дозасының артып кеуінде қолданылатын дәрі.

БӨЖ №13

1. Тақырыбы: Асқорыту жүйесіне әсер ететін дәрілер. Асазан ішек трактысының секреторлық белсенділігіне әсер ететін дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

1. Асқазан бездерінің секрециясын күшейтетін дәрілер. Орынбасушы терапиядағы дәрілер.
2. Асқазан бездерінің секрециясын төмендететін дәрілер. М – холиноблокаторлар, протон насосының ингибиторы. Әсер ету механизмі. Фармакологиялық қасиеттері. Қолданылуы.
3. H₂ – гистаминорецепторларды тежейтін, асқазан сөлінің секрециясын төмендететін дәрілер.
4. Тәбетке әсер ететін препараттар. Препараттардың сипаттамасы. Қолдану көрсеткіштері. Қарама-қарсы көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

Рецепт түрде жазу:

1. Рефлекторлы әсерлі тәбетті жоғарлататын дәрі.
2. Гипоацидті гастрит кезінде қолданатын дәрі.
3. Асқазан сөлденісін төмендететін дәрі

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма" модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Тест тапсырмалары

1. Тәбетті жоғарлату үшін қолданады заттар
 - а. ащы заттар

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 17 беті

- b. М-холиномиметиктер
- c. гистамин
- d. пентагастрин
- 2. Асқазан сөлденісін төмендететін заттар
 - a. H1 – гистаминоблокаторлар
 - b. H2 – гистаминоблокаторлар
 - c. М-холиноблокаторлар
- 3. Асқазан сөлденісін күшейтетін препараттар
 - a. гистамин
 - b. трипсин
 - c. пентагастрин
 - d. пепсин

БӨЖ №14

1. Тақырыбы: Ішек моторикасына әсер ететін дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Асқазан моторикасын күшейтетін және асқазан моторикасын төмендететін дәрілер. Қолданылуы.

1. Асқазанның моторикасын арттыратын және төмендететін дәрілер. Құстыратын және құсыққа қарсы препараттар.

2. Диареяда қолданылатын дәрілердің фармакологиялық топтары.

Бағдарлама бойынша препараттар: ацеклидин, атропин сульфаты, но-шпа, прозерин, апоморфин гидрохлориді, этаперазин, метоклопрамид, аэрон таблеткалары.

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозаларын білуге қажетті препараттар. метоклопрамид, атропин сульфаты.

Рецепт түрде жазу:

1. Теңіз және әуе ауруында тиімді құсыққа қарсы дәрі
2. Диареяда қолданылатын дәрі
3. Диареяда қолданылатын наркотикалық аналгетиктер тобының препараты.

БӨЖ №15

1. Тақырыбы: Өт айдайтын дәрілер. Гепатопротекторлар.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 18 беті

3. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Өт айдайтын дәрілер. Препараттардың жіктелуі. Әсер ету механизмі.
2. Холеретиктер және холекинетиктер. Қолдану көрсеткіштері.
3. Холелитолитиктер, анықтамасы.

Бағдарлама бойынша препараттар: урсодезоксиколь қышқылы, атропин, папаверин, магний сульфаты; алатікен препараттары, эссенциале,

Рецепт түрде жазу:

1. Өт секрециясын қуаттандыратын дәрі.
2. М-холиноблокатор тобындағы өттің бөлінуін қамтамасыз ететін дәрі.
3. Созылмалы гепатит кезінде қолданатын урсодезоксиколь қышқылы

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Урсодезоксиколь қышқылын созылмалы гепатитте қолдану. Әсер ету механизмі. Цитопротективті, гепатопротективті, литолитикалық эффектілер, иммуномодульдеуші әсерлер.
2. Өт айдайтын дәрілердің қолдану көрсеткіштері

БӨЖ №16

1. Тақырыбы: Ұйқы безінің функциясының бұзылуында қолданылатын дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырмалар:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Ферменттік және антиферменттік дәрілер. Қолдану көрсеткіштері.
2. Ұйқы безінің функциясының жетімсіздігі кезіндегі қолданатын орынбасушы терапиядағы дәрілер.
3. Ұйқы безі ферменттерінің активтілігін тежейтін дәрілер. Медицинада қолдануы.

Бағдарлама бойынша препараттар: панкреатин, апрогинин

4. Орындау түрі: презентация, глоссарии, тест тапсырмаларын, ситуациялық есептер құру (өзіндік жұмысты тапсыру кестесіне сай);

Қашықтықтан оқыту жағдайында тапсырмалар БӨЖ тақырыбы бойынша "тапсырма"модулінде БӨЖ тапсыру кестесіне сай көрсетілген мерзімде орындалады, қосымша оқытушы әр түрлі ақпараттық платформаларды және әлеуметтік желілер (Wathsapp, Zoom, Webex, Skype, т.б. топтық қоңырау) көмегімен, он-лайн талқылау пайдаланылады.

5. Орындау критерилері мен бағалау критерилері: силлабуста көрсетілген.

6. Тапсыру мерзімдері: Силлабуста көрсетілген мерзімі көрсетілген бақылау кестесіне сай.

7. Әдебиет: 1-қосымшада берілген.

8. Бақылау:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 19 беті

1. Ферменттік препараттар. Қолдануы. Қарсы көрсеткіштері. Жанама әсерлері.
2. Протелиаза ингибиторлері. Қолдануы. Қарсы көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

БӨЖ №17

1. Тақырыбы: Аралық бақылау «Жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілер. Атқарушы мүшелердің функциясына әсер ететін дәрілер. Қан жүйесіне әсер ететін дәрілер»

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

1. Жалпы рецептура
2. Жалпы фармакология
3. А ф ф е р е н т і и н н е р в а ц и я ға ә с е р е т е т і н дә р і л е р .
4. Холинергиялық дәрілік құралдар.
5. Адренергиялық дәрілік құралдар.
6. Анальгетиктер
7. Психотропты заттар
8. Жүрек-қантамыр жүйесіне әсер ететін дәрілер.
9. Тыныс алу мүшелерінің қызметіне әсер ететін дәрілер
10. Бронх тарылуы кезінде қолданылатын дәрілер
11. Қабынуға қарсы дәрілер.
12. Аллергияға қарсы дәрілер
13. Г е м о п о э з г е ә с е р е т е т і н дә р і л е р
14. Г е м о с т а з ға ә с е р е т е т і н дә р і л е р
15. А с қ о р ы т у ж ү й е с і н е ә с е р е т е т і н дә р і л е р
16. І ш е к м о т о р и к а с ы н а ә с е р е т е т і н дә р і л е р .
- Д и а р е я д а қ о л д а н ы л а т ы н п р е п а р а т т а р
17. Ө т а й д а й т ы н дә р і л е р . Г е п а т о п р о т е к т о р л а р
18. Ұ й қ ы б е з і н ің ф у н к ц и я с ы б ұ з ы л ғ а н д а қ о л д а н ы л а т ы н п р e п a p a t t a p

4. Орындау түрі: тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау: тест тапырмалары

БӨЖ №18

1. Тақырыбы: Гормонды препараттар (стероидты құрылымды гормандар).

2. Мақсаты:

дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 20 беті

1. Гипофиздің алдыңғы, ортаңғы, артқы бөлігінің препараттары. Олардың ішкі секреция бездерінің қызметіне әсері. Қолдану көрсеткіші.
2. Әйел жыныс гормондарының препараттары.
3. Ерлер жыныс гормондарының препараттары.
4. Анаболикалық стероидтар. Қолдану көрсеткіштері.
4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.
5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз
6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай
7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша
8. **Бақылау:**
Рецепт түрінде жазу:
 1. Тууды қуаттандыратын гормональды дәрі.
 2. Эстрогенді активтілігі бар препарат.
 3. Екі фазалы пероральды ұрықтануға қарсы дәрі.
 4. Ішке қабылдауға арналған анаболикалық стероидты дәрі.
- Сұрақтарға жауап беру
 1. Анаболикалық стероидтар. Қолдану көрсеткіші. Жанама әсерлері.

БӨЖ №19

1. **Тақырыбы:** Гормонды препараттар (ақуызды және полипептидті гормондар)
2. **Мақсаты:** дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.
3. **Тақырып бойынша тапсырмалар:**
 1. Гипофиздің алдыңғы, ортаңғы, артқы бөлігінің препараттары. Олардың ішкі секреция бездерінің қызметіне әсері. Қолдану көрсеткіші.
 2. Қалқанша бездің гормондық препараттары. Қолдану көрсеткіштері.
 3. Антигипертензивті дәрілер. Мерказолилдың фармакокинетикасы. Қолдану көрсеткіштері.
 4. Ұйқы безінің препараттары.
 5. Ұзақ және қысқа уақыт әсер ететін инсулин препараттары. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері. Қолдануға қарсы көрсеткіштері.
4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.
5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз
6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай
7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша
8. **Бақылау:**
Рецепт түрінде жазу:
 1. Қалқанша безінің гипопаратиреозда қолданатын дәрі.
 2. Гиперпаратиреозда қолданатын дәрі.
 3. Ұзақ әсерлі инсулин препараты.
 4. Диабеттік гипергликемияда қолданатын дәрі.
- Сұрақтарға жауап беру:

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41/	
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар	28 беттің 21 беті	

1. Инсулин препараттарының басталу жылдамдығы, басталу және максимум эффектісі, әсерінің ұзақтығы бойынша салыстырмалы бағасы. Инсулинді дозалау негіздері.
2. Пероральды енгізуге арналған синтетикалық гипогликемиялық дәрілердің әсер ету механизмі (сульфанилмочевина туындылары).
3. II типтегі қантты диабетте қолданатын дәрілердің салыстырмалы бағасы.
4. Инсулин және синтетикалық гипогликемиялық дәрілердің қолдану көрсеткіші. Болауы мүмкін жанама әсерлер.

БӨЖ №20

1. Тақырыбы: Дәрумендер мен коферментті препараттар

2. **Мақсаты:** дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

1. Витаминді және коферментті препараттардың классификациясы және атауы.
2. Коферменттер мен витаминдер- метаболикалық емдеудің дәрілік құралдары.
3. Витаминдердің ағзаға әсер етуі.
4. Гипо- и авитаминоз терапиясы. Витамин жеткіліксіздігінің құралдары.
5. Витаминді дәрілер, қолданылуы. Гипервитаминоздар, түрлері, емдеу ұстанымдары.

Бағдарлама бойынша препараттар: Аскорбин қышқылы(вит С), рутин, эргокальциферол (Д), супрадин, ревит, ретинол ацетаты,(А).

Дозаларын білуге қажетті препараттар.Венорутон, юникап М, витрум, никотин қышқылы. Рецепт түрде жазу:

1. Қан тоқтататын қасиеті бар витамин.
2. Ағзаны цинг азууынан сақтайтын витамин.
3. Полиневритті емдеуге арналған витамин.
4. Рахитті емдейтін және алдын-алатын витаминді препарат.
5. Поливитаминді препарат.

4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз

6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Суда еритін витаминдер. В тобы витаминдерінің зат алмасудағы ролі.
2. Аскорбин қышқылы. Негізгі фармакологиялық эффектілері. Қолдану көрсеткіштері.
3. Майда еритін витаминдер. Ретинол. Негізгі фармакологиялық эффектілері. Қолдану көрсеткіштері.
4. Д витамині. Негізгі фармакологиялық эффектілері. Қолдану көрсеткіштері.
5. Токоферол. Антитотықтырғыш әсері. Негізгі фармакологиялық эффектілері. Қолдану көрсеткіштері.
6. К витаминінің препараттары. Негізгі фармакологиялық эффектілері. Қолдану көрсеткіштері.

БӨЖ №21

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 28 беттің 22 беті
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		

1. Тақырыбы: Сульфаниламидті дәрілер.

2. **Мақсаты:** дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

1. Сульфаниламидтердің жіктелуі: қолдану және фармакологиялық қасиеттері.
2. Резорбтивті әсер ететін сульфаниламидтер.
3. Жергілікті қолдануға арналған сульфаниламидтер.
4. Триметоприммен сульфаниламидтердің қиыстырылған дәрілік құралдары.
5. Салазосульфаниламидтер.

Бағдарлама бойынша препараттар: сульфацил-натрий, сульфадимезин, сульфален, фталазол, котримаксазол.

Дозасын білуге қажетті препараттар: сульфацил-натрий, бисептол, фталазол.

4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз

6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша

8. Бақылау:

Вариант – 1

1. Ішек қуысына әсер ететін және тік ішек инфекцияларын емдеуге қолданатын сульфаниламидті препаратты белгілеңіз:

1)этазол 2)уросульфан 3) фталазол 4) сульфадимезин 5) сульфадиметоксин

2. Конъюнктивитті емдеу үшін қолданатын сульфаниламидті препаратты белгілеңіз:

1) этазол 2) уросульфан 3) сульфадимезин 4) сульфацил-натрий 5) фтазол.

3. Несеп шығару жолдарының инфекцияларында ең эффективті сульфаниламидті препаратты көрсетіңіз:

1) этазол 2) сульфадимезин 3) уросульфан 4) сульфацил-натрий 5) стрептоцид

Вариант – 2

1. Жергілікті қолданылатын сульфаниламидті препаратты белгілеңіз:

1)сульфацетамид 2) сульфадимезин 3) сульфадиметоксин 4) сульфален 5) фталазол

2. Резорбтивті қысқа уақыт әсерлі сульфаниламидты белгілеңіз:

1) сульфадимезин 2) сульфадиметоксин 3) сульфален 4) сульфацил-натрий 5) фталазол.

3. Қиыстырылған сульфаниламидты белгілеңіз:

1) сульфацил-натрий 2) салазодин 3) ко-тримоксазол 4) этазол 5) уросульфан

БӨЖ №22

1. Тақырыбы: Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілер.

2. **Мақсаты:** дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырма:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Микоздар.Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілердің жіктелуі.
2. Жүйелі микоздарда қолданылатын препараттар.
3. Дерматомикоздарда қолданылатын препараттар.
4. Кандидомикоздарда қолданылатын препараттар.

ONȚUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 23 беті

Тақырып бойынша препараттар: нистатин, каспофунгин, амфотерицин В, гризеофульвин, тербинафин, кетоконазол (низорал), позаконазол, итраконазол, флуконазол, йод препараттары.

Дозасын білуге қажет препараттар: гризеофульвин, нистатин

Рецепт түрінде жазу:

1. Жүйелі микоздарды емдейтін дәрі.
2. Ішек- қарын трактысының кандидамикозын емдейтін дәрі.
3. Дерматомикоздарды емдейтін дәрі.
4. Кандидамикозды емдеу үшін қолданатын антибиотик.
5. Саңырауқұлақтарға қарсы азолдар тобын жататын дәрі.

4. Орындау түрі: тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Саңырауқұлақтарға қарсы қолданатын қандай препаратты ингаляциялық жолмен енгізеді.

1) гризеофульвин 2) кетоконазол 3) амфотерицин 4) нистатин 5) нитрофунгин.

2. Нистатинді қолдануға болмайтын енгізу жолы:

1) күре тамырға 2) жергілікті 3) вагинальді 4) ішуге 5) ректальді.

БӨЖ №23

1. Тақырыбы: Вирусқа қарсы дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырма:

Сұрақтарға жауап беру:

1. Вирустарға қарсы дәрілердің жіктелуі.
2. Вирустарға қарсы дәрілердің әсер ету механизмі.
3. Интерферондардың биологиялық қасиеттері.
4. ЖИТС емдеуге арналған дәрілік құралдар.

Тақырып бойынша препараттар: оксолин, ремантадин, ацикловир, ганцикловир, саквинавир, валацикловир, осельтамивир, занамивир, валганцикловир, дарунавир, диданозин, авакавир, тенофовир, идоксуридин, зидовудин, ламивудин, рибавирин, интерфероны: лейкоцитарный, интерферон-альфа 2b, бетаферон

Рецепт түрінде жазу:

1. Тұмауды емдеуге арналған ішке қолданатын дәрі.
2. Тұмауды алдын-алатын жағар май түріндегі препарат
3. Ұшықты жергілікті емдейтін препарат.
4. Ұшықты пероральды емдейтін дәрі.

4. Орындау түрі: тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 24 беті

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Интерферондардың биологиялық қасиеттері.
2. ЖИТС- емінде қолданылатын препарат.

БӨЖ №24

1. Тақырыбы: Спирохетозға қарсы дәрілер.

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Спирохетке қарсы дәрілер. Жіктелуі. Номенклатурасы.
2. Бензилпеницилиндердің спирохетозға қарсы әсері, қасиеттері.
3. Висмут препараттарының әсер ету механизмі, оларды мерезде емдеуде қолдану. Жанама әсерлері.

4. Резервтегі спирохетозға қарсы дәрілер.

Бағдарлама бойынша препараттар: бензилпенициллин натрий тұзы, бициллин-1, -5, бийохинол, азитромицин, тетрациклин.

4. Орындау түрі: тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

Дозасын білу қажет препараттар: бициллин-1, -5, бийохинол

Рецепт жазу:

1. Пенициллин тобындағы мерезді емдеуге арналған негізгі дәрі.
2. Мерезді емдеуге арналған висмут препараты.
3. Мерезді емдеуге арналған резервті дәрі.

Сұрақтарға жауап беру:

4. Мерезге қарсы дәрілердің жіктелуі.
5. Висмут препараттарының әсер ету механизмі.
6. Мерезге қарсы дәрілердің жанама әсерлері

БӨЖ №25

1. Тақырыбы: Гельминттерге қарсы дәрілер (ішек сыртындағы гельминтоздар кезінде қолданылатын дәрілер).

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тапсырма:

1. Құрттар қарсы заттар. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Қолданылуы.
2. Ішек гельминтозында қолданылатын дәрілер.
3. Ішектен тыс гельминтоздарда қолданылатын дәрілер.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41/ 28 беттің 25 беті
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар	

Тақырып бойынша препараттар: мебендазол, пирантел, левамизол, пиперазина адипинат, празиквантель, никлосамид, фенасал.

Рецепт түрінде жазу:

1. «Қарулы тізбек» инвазиясы кезінде қолданатын дәрі
2. Бауырдың трематодозын емдейтін дәрі
4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.
5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз
6. **Тапсыру мерзімдері:** силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай
7. **Әдебиеттер:** 1-қосымша
8. **Бақылау:**
 1. Иммунитетті қуаттандыратын құрттарға қарсы дәрі:
 - 1) левамизол 2) нафтамон 3) фенасал 4) празиквантель 5) мебендазол
 2. Левамизолдың қолдану көрсеткіші: 1) аскаридоз 2) энтеробиоз 3) аскаридоз және энтеробиоз 4) трихоцефалез 5) аскаридоз және алкилостомидоз
 3. Левамизолдың қолдану жиілігі: 1) бір рет 2) 1 тәулік 3) 2-3 күн 4) 1- апта 5) 2-3 апта

БӨЖ №26

1. **Тақырыбы:** Қарапайымдарға қарсы дәрілер.
 2. **Мақсаты:** дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.
 3. **Тапсырма:**
Сұрақтарға жауап беру:
 1. Лямблиозда қолданатын дәрілер. Препараттардың салыстырмалы белсенділігі. Қолданылуы. Жанама әсері.
 2. Амебиозда қолданатын дәрілер. Препараттардың фармакологиялық әсерлері. Қолданылуы. Жанама әсерлері.
 3. Трихомонадозда қолданатын дәрілер. Препараттардың фармакологиялық әсерлері. Қолданылуы. Жанама әсерлері.
 4. Токсоплазмозда қолданылатын дәрілер. Олардың фармакологиялық сипаттамасы.
 5. Лейшманиозда қолданатын дәрілер. Олардың фармакологиялық сипаттамасы.
- Тақырып бойынша препараттар: хингамин(делагил), метронидазол (трихопол, клион, метрогил), эметин г/х , солосурьмин.
- Дозасын білуге қажет препараттар: трихопол, клион, солосурьмин.
- Рецепт түрінде жазу:
1. Амебалық дизентерияны емдейтін дәрі.
 2. Амебиоздың әр түрінде қолданатын дәрі.
 3. Трихомонадозды емдейтін дәрі.
 4. Лямблиозды емдейтін дәрі.
 5. Токсоплазмозды емдейтін дәрі.
 4. **Орындау түрі:** тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау.
 5. **БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері:** силлабусты қараңыз

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 26 беті

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау:

1. Лямблиозда қолданатын дәрілер. Препараттардың салыстырмалы белсенділігі
2. Қолданылуы. Жанама әсері.

БӨЖ №27

1. Тақырыбы: Аралық бақылау «З а т а л м а с у ж әне и м м у н д ы қ у р д і с т е р г е ә с е р е т е т і н д ә р і л е р . М и к р о б қ а қ а р с ы , в и р у с қ а қ а р с ы ж әне қ а р а п а й ы м д а р ғ а қ а р с ы д ә р і л е р »

2. Мақсаты: дәрілердің жалпы әсерінің заңдылықтары туралы көзқарасты; дәрілердің фармакологиялық қасиеттері туралы білімді қалыптастыру.

3. Тақырып бойынша тапсырмалар:

1. Г о р м о н д ы п р е п а р а т т а р (с т е р о и д т ы қ ұ р ы л ы м д ы)
2. Г о р м о н д ы п р е п а р а т т а р (п о л и п е п т и д т і ж әне а қ у ы з д ы қ ұ р ы л ы м д ы)
3. Д ә р у м е н д е р м е н к о ф е р м е н т т і п р е п а р а т т а р
4. А н т и с е п т и к т е р м е н з а л а с ы з д а н д ы р у ы д ә р і л е р
5. А н т и б а к т е р и а л д ы а н т и б и о т и к т е р .
6. С у л ь ф а н и л а м и д т і д ә р і л е р .
7. С и н т е т и к а л ы қ а н т и б а к т е р и а л д ы а н т и б и о т и к т е р .
8. Т у б е р к у л е з г е қ а р с ы д ә р і л е р .
9. С п и р о х е т т е р г е қ а р с ы д ә р і л е р
10. С а ң ы р а у қ ұ л а қ т а р ғ а қ а р с ы д ә р і л е р .
11. В и р у с қ а қ а р с ы д ә р і л е р .
12. Г е л ь м и н т т е р г е қ а р с ы д ә р і л е р
13. Қ а р а п а й ы м д а р ғ а қ а р с ы д ә р і л е р
14. Ж ігі у л а н у л а р д ы д ә р і л е р м е н е м д е у дің ж а л п ы қ а ғ и д а т т а р ы

4. Орындау түрі: тест тапсырмаларын орындау; қашықтықтан оқыту жағдайында ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex, Skype, т. б.) пайдалана отырып, он-лайн режимінде аудио-және бейне-бақылауды қолдану арқылы тестілеу, он-лайн байланыс режимінде ауызша сұрау

5. БӨЖ-ді орындау және бағалау критерилері: силлабусты қараңыз

6. Тапсыру мерзімдері: силлабуста берілген БӨЖ тапсыру кестесіне сай

7. Әдебиеттер: 1-қосымша

8. Бақылау: тест сұрақтары

1-қосымша

Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология :оқу құралы = Фармакология : учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		28 беттің 27 беті

2. Katzung, Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman and Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A. ; editor 4. L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York : McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
5. Whalen Karen Pharmacology : lippincott Illustrated reviews / Karen Whalen ; ed.: Garinda Feild, Rajan Radhakrishnan. - 7th ed. - [s. l.] : Wolters Kluwer, 2019. - 593 p.
6. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы : Эверо, 2016. - 148 бет.с.
7. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
8. Аляутдин, Р. Н. Фармакология : учебник. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с. :
9. Харкевич, Д. А. Фармакология : оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
10. Рахимов, Қ. Д. Фармакология : оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
11. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы : Эверо, 2013. - 656 бет.с.
12. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы : Эверо, 2013. - 512 бет.с.
13. Фармакология : учебник / под ред. Р. Н. Аляутдина. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.

Қосымша әдебиеттер:

1. Usml Step 1. Pharmacology : Lecturer notes / D. Graig [et. al.]. - New York, 2019. - 321 p. - (Kaplan Medical)
2. Фармакология : нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
3. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
4. Дәнекерұлпаларауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З. А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 184 б. с.
5. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 552 бет. с.
6. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016
7. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям : учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с
8. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус : учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. – 528
9. Фармакология негіздері және рецептурасы : оқулық / М. З. Шайдаров [ж/б.]. - Астана : Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
10. Основы фармакологии с рецептурой : учебник / М. З. Шайдаров [и др.]. - Астана : Ақнұр, 2014. - 406 с
11. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY : словарь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы : Эверо, 2013. - 132 с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 28 беттің 28 беті
Өзіндік жұмыстар үшін әдістемелік ұсыныстар		

12. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.

13. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013

14. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология : оқу құралы .- Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.

15. Орманов, Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению) : учеб.-методическое пособие. - Алматы : Эверо, 2013. - 138 с.

16. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология : оқу құралы / ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚММА. - Алматы: Эверо, 2012. - 102 бет.с.

17. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. – Шымкент : ЮКГФА, 2012.

18. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. II-кітап: оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент : ОҚМФА, 2012

Электронды басылымдар:

Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.

2. Kharkevitch D. A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbook for medical students / D. A. Kharkevitch. - Электрон. текстовые дан. (83.9Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск

3. Фармакология [Электронный ресурс] : оқу құралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология : учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон. текстовые дан. (43.0Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет с.

Электронды ресурстар

Электронная библиотека ЮКМА - <https://e-lib.skma.edu.kz/genres>

Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>

Цифровая библиотека «Aknurpress» - <https://www.aknurpress.kz/>

Электронная библиотека «Эниграф» - <http://www.elib.kz/>

Эниграф - портал мультимедийных учебников <https://mbook.kz/ru/index/>

ЭБС IPR SMART <https://www.iprbookshop.ru/auth>

информационно-правовая система «Заң» - <https://zan.kz/ru>

Cochrane Library - <https://www.cochranelibrary.com/>